

29 Αυγούστου, 1991

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΖΩΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΙΩΣΗΦ,

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΙΑΤΡΙ-
ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 672/90).

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Μεταθέσεις — Άξονας δράσης για τη διενέρ-
γιά τους οι ανάγκες της υπηρεσίας — Κριτής των αναγκών αυτών
η αρμόδια διοικητική αρχή — Εφόσον δεν παρεισφρέουν εξωγε-
νείς παράγοντες στην αποτίμηση των αναγκών από την αρμόδια
αρχή, δεν παρέχεται έδαφος για παρέμβαση — Η επενέργεια των
προσωπικών συνθηκών των υπαλλήλων στη διαδικασία της μετά-
θεσης όπως προσεγγίζεται στην *Isaias v. Republic*.

5

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Μεταθέσεις — Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας
Νόμος του 1990, (Ν.1/90) — Άρθρο 48(2) — Το προηγούμενο νο-
μικό καθεστώς διαφοροποιήθηκε με τη θέση ως προϋπόθεσης για
διενέργεια μετάθεσης της υποβολής σχετικής πρότασης από το αρ-
μόδιο τμήμα — Ο νόμος δεν κατοχυρώνει δικαίωμα μετάθεσης δη-
μοσίου υπαλλήλου — Η ενεργοποίηση του μηχανισμού για την πι-
θανή μετάθεση επαφίεται αποκλειστικά στην αρμόδια αρχή — Το
άρθρο 48(2) του Ν. 1/90 δεν επιβάλλει καθήκον στην αρμόδια αρχή —
Παράλειψη προώθησης αιτήματος για μετάθεση ενάπιον της
ΕΔΥ συνιστά μη εκτελεστή παράλειψη — Έννομο συμφέρον ανα-
θεωρήσεως απόφασης για μετάθεση αποκτάται μόνο μετά την υπο-
βολή εισήγησης για μετάθεση.

10

15

Η απάντηση που το αρμόδιο τμήμα, στο Νοσοκομείο Λεμεσού,
έδωσε στην αιτήτρια σχετικά με το αίτημα της για μετάθεση στον
τόπο διαμονής της, στην Πάφο, αποτελεί την προσβαλλόμενη με
την παρούσα προσφυγή πράξη. Κρίσιμο κατέστη επίσης, στα πλαίσια
της διαδικασίας, και το ζήτημα της εκτελεσιμότητας της πράξης
αυτής το οποίο ήγειραν οι καθ' ων η αίτηση, με ένστασή τους, ισχυ-
ριζόμενοι ότι η παράλειψη ικανοποίησης του αιτήματος της αιτή-
τριας δεν συνιστά εκτελεστή παράλειψη αφού ελλείπει η επιβολή
του αντιστοίχου καθήκοντος από το νόμο (άρθρο 48(2), Ν.1/90).

20

25

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

5 1. Η στελέχωση των διαφόρων κλάδων της Δημόσιας Υπηρεσίας αποτελεί σύνθετο έργο το οποίο προϋποθέτει συνεκτίμηση πολλών παραγόντων με άξονα δράσης τις ανάγκες της υπηρεσίας. Η αρμόδια διοικητική αρχή είναι ο κριτής των αναγκών αυτών και εφόσον δεν παρεμφέρουν εξωγενείς παράγοντες στην αποτίμησή τους, δεν παρέχεται έδαφος για παρέμβαση.

10 2. Ούτε προσωπικές ούτε οικογενειακές συνθήκες μπορεί να απεθούν να υπερισχύσουν της δέσμευσης του υπαλλήλου στην Υπηρεσία. Όταν αναλαμβάνει καθήκοντα κάθε δημόσιος λειτουργός δεσμεύει τον εαυτό του να αφιερώσει τις υπηρεσίες του στη δημόσια υπηρεσία και μέσω της στο δημόσιο. Πρόκειται για δέσμευση διαρκείας η οποία διαρκεί μέχρι το τέλος της υπηρεσίας του. Οι ανάγκες της υπηρεσίας είναι ο πρωταρχικός παράγοντας στην τοποθέτηση και μετάθεση προσωπικού (*Isaias v. Republic*).

15 3. Με τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου 1/90, το νομικό καθεστώς έχει διαφοροποιηθεί και τίθεται ως προϋπόθεση για την ανάληψη εξουσίας για τη διενέργεια μεταθέσεων η υπόβολη σχετικής πρότασης από το αρμόδιο τμήμα.

20 Ο νόμος δεν κατοχυρώνει δικαίωμα μετάθεσης δημοσίου υπαλλήλου. Το άρθρο 48(2) του Ν.1/90 δεν επιβάλλει καθήκον στην αρμόδια αρχή να προωθήσει το αίτημα για τη μετάθεση υπαλλήλου ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, γεγονός που καθιστά την προβαλλόμενη παράλειψη μη εκτελεστή.

25 Έννομο συμφέρον για την αναθεώρηση απόφασης για μετάθεση υπαλλήλου αποκτάται μόνο μετά την υποβολή εισήγησης για τη μετάθεσή του από την αρμόδια αρχή οπότεν γεννάται εύλογη προσδοκία για μετάθεση συνυφασμένη με τις ανάγκες του Δημοσίου και αντίστοιχο δικαίωμα σε πρόσωπο που επηρεάζεται άμεσα από την απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας για την αναθεώρησή της.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

35 *Ioannidou v. Republic (1983) 3 CLR 410*

Lazarou v. Republic (1973) 3 CLR 82

Elia v. Educational Service Committee and Another (1974) 3 CLR 73

Kyriakides v. Republic (1976) 3 CLR 364

40 *Isaias v. Republic (1985) 3 CLR 490*

Sofocleous v. Republic (1982) 3 CLR 786

Paraskeva v. Republic (1984) 3 CLR 593

Κοντογιάννη ν. Αρχηγού της Αστυνομίας (Προσφυγή Αρ. 743/88, ημερ. 12/10/90)

Cyprus Tannery v. Republic (1980) 3 CLR 405

5

Costea v. Republic (1983) 3 CLR 115

Παγκύπρια Οργάνωση Ελληνίδων Νηπιαγωγών (Π.Ο.Ε.Ν.) & Άλλοι ν. Δημοκρατίας (Προσφυγή Αρ. 248/88, ημερ. 5/6/89)

Προδρόμου & Άλλοι ν. Δημοκρατίας (Α.Ε. 725, ημερ. 31/7/90)

Προσφυγή.

10

Προσφυγή εναντίον της άρνησης και/ή παράλειψης των καθ' ων η αίτηση να υποβάλουν εισήγηση, για τη μετάθεση της αιτήτριας από τη Λεμεσό στην Πάφο, στο αρμόδιο σώμα.

Α.Σ. Αγγελίδης, για την αιτήτρια.

15

Α. Χριστοφόρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΠΙΚΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Η Ζωή Π. Ιωσήφ είναι Νοσοκόμος και υπηρετεί από το χρόνο της πρόσληψης της στο Νοσοκομείο Λεμεσού. Αρχικά, το 1980, προσλήφθηκε ως έκτακτο προσωπικό, ιδιότητα υπό την οποία υπηρετήσε μέχρι το 1985 οπότε μονιμοποιήθηκε.

20

Η αιτήτρια κατάγεται από την Πάφο όπου και διαμένει με την οικογένεια της. Από το 1984 επιδιώκει μετάθεση στον τόπο διαμονής της. Παρά τη συμπάθεια με την οποία το αρμόδιο τμήμα αντιμετώπισε το αίτημά της, δεν κατέστη δυνατή η ικανοποίησή του για λόγους που σχετίζονται με τις λειτουργικές ανάγκες της υπηρεσίας. Η απάντηση του Υπουργείου Υγείας στο τελευταίο της αίτημα για με-

25

30

- τάθεση περιέχεται σε επιστολή που αποστάληκε στο δικηγόρο της στις 27/7/90. Σ' αυτήν αναγνωρίζεται "το δίκαιο του αιτήματος" της αιτήτριας και εξηγούνται οι λόγοι για τους οποίους δεν υποβλήθηκε εισήγηση για τη μετάθεση
- 5 της στο αρμόδιο σώμα, δηλαδή στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Αυτοί σχετίζονται με τις λειτουργικές ανάγκες της υπηρεσίας και την πολιτική της αρμόδιας Αρχής να μην προβαίνει στη μετάθεση του μόνιμου προσωπικού εκτός εάν υπάρχει προοπτική "μόνιμης κατά το δυνατό
- 10 μετάθεσης τους στον τόπο που επιθυμούν".

- Δεν έχει τεθεί οτιδήποτε ενώπιον του δικαστηρίου που να θέτει σε αμφισβήτηση την ορθότητα των στοιχείων τα οποία λήφθηκαν υπόψη ή τις εκτιμήσεις του αρμόδιου τμήματος για τις λειτουργικές ανάγκες της υπηρεσίας·
- 15 ούτε υπάρχει ισχυρισμός ότι λήφθηκε υπόψη οποιοσδήποτε εξωγενής παράγοντας στις διαπιστώσεις της αρμόδιας Αρχής. Όπως έχει επανειλημμένα διακηρυχθεί, η στελέχωση των διαφόρων κλάδων της Δημόσιας Υπηρεσίας αποτελεί σύνθετο έργο το οποίο προϋποθέτει συνεκτίμηση
- 20 πολλών παραγόντων με άξονα δράσης τις ανάγκες της υπηρεσίας. Σε τελευταία ανάλυση η αρμόδια διοικητική αρχή είναι ο κριτής των αναγκών αυτών και εφόσον δεν παρεισφρέουν εξωγενείς παράγοντες στην αποτίμησή τους, δεν παρέχεται έδαφος για παρέμβαση.

- 25 Τη θέση αυτή είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω στην *Ioannidou v. Republic**, επαναλαμβάνοντας αρχές που έχουν σταθεροποιηθεί από τη νομολογία**. Την επένεργεια των προσωπικών συνθηκών στη μετάθεση προσωπικού και το συσχετισμό τους με τις λειτουργικές ανάγκες
- 30 της υπηρεσίας επεσήμανα στην *Isaias v. Republic****.

* (1983) 3 C.L.R. 410.

- ** (Βλ. μεταξύ άλλων *Sofoclis Lazarou v. Republic (Educational Service Committee)* (1973) 3 C.L.R. 82, *Elia v. Educational Service Committee and Another* (1974) 3 C.L.R. 73, 77 και *Kyriakides v. Republic* (1976) 3 C.L.R. 364, 373)
- 35

*** (1985) 3 C.L.R. 490.

Το πιο κάτω απόσπασμα συνοψίζει την προσέγγιση στο θέμα:-

"Neither personal nor family circumstances can be allowed to override, as the Public Service Commission observed, an officer's commitment to the service. On 5 assuming office, every officer binds himself to dedicate his services to the civil service and through it to the public. It is an enduring commitment that lasts to the end of his service. The needs of the service are the foremost consideration in the positioning and transfer of 10 personnel."

Σε μετάφραση:-

"Ούτε προσωπικές ούτε οικογενειακές συνθήκες μπορεί να αφεθούν να υπερισχύσουν, όπως η Επιτροπή 15 Δημόσιας Υπηρεσίας παρατήρησε, της δέσμευσης του υπαλλήλου στην Υπηρεσία. Όταν αναλαμβάνει καθήκοντα κάθε δημόσιος λειτουργός δεσμεύει τον εαυτό του να αφιερώσει τις υπηρεσίες του στη δημόσια υπηρεσία και μέσω της στο δημόσιο. Πρόκειται για δέσμευση 20 διαρκείας η οποία διαρκεί μέχρι το τέλος της υπηρεσίας του. Οι ανάγκες της υπηρεσίας είναι ο πρωταρχικός παράγοντας στην τοποθέτηση και μετάθεση προσωπικού."

Οι καθ' ων η αίτηση ενίστανται στην αναθεώρηση της 25 επίδικης απόφασης για το λόγο ότι δεν είναι εκτελεστή. Η θέση τους είναι ότι το παράπονο της αιτήτριας συνίσταται ουσιαστικά στην παράλειψη εκπλήρωσης καθήκοντος το οποίο όμως ο νόμος δεν τους επιβάλλει, οπότε η παράλειψη δεν είναι εκτελεστή. Το άρθρο 48 (2) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 (Ν. 1/90), το οποίο διέπει 30 τις μεταθέσεις δημοσίων υπαλλήλων, θέτει ως προϋπόθεση για τη διενέργεια μετάθεσης τη διαπίστωση της ανάγκης για μετάθεση από το αρμόδιο τμήμα και την υποβολή πρότασης για το σκοπό αυτό στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας στην οποία παρέχεται και η αρμοδιότητα για 35 τη διενέργεια μεταθέσεων στη δημόσια υπηρεσία.

- Αντίθετα, η αιτήτρια εισηγήθηκε (μέσω του δικηγόρου της) ότι η παράλειψη υποβολής πρότασης για τη μετάθεση της συνιστά εκτελεστή πράξη και έκαμε αναφορά σε σειρά αποφάσεων*, στις οποίες το Ανώτατο Δικαστήριο προέβη
- 5 σε αναθεώρηση διοικητικών αποφάσεων αναφορικά με τη μετάθεση ή μη δημοσίων υπαλλήλων. Επισημαίνεται ότι οι αποφάσεις στις οποίες έγινε αναφορά σχετίζονται με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 48 του Ν. 33/67 που
- 10 πρόβλεπε τη διενέργεια μεταθέσεων από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, χωρίς να τίθεται ως προϋπόθεση η υποβολή πρότασης από την αρμόδια αρχή. Με τις διατάξεις του Ν. 1/90 το νομικό καθεστώς έχει διαφοροποιηθεί και τίθεται ως προϋπόθεση για την ανάληψη εξουσίας για
- 15 από το αρμόδιο τμήμα. Απ' ότι είμαι σε θέση να διαπιστώσω είναι η πρώτη φορά που το δικαστήριο καλείται να προβεί σε εκτίμηση του νέου νομικού καθεστώτος που διέπει τις μεταθέσεις δημοσίων υπαλλήλων.

- Ο νόμος δεν κατοχυρώνει δικαίωμα μετάθεσης δημοσίου υπαλλήλου· τουναντίον, όπως διαφαίνεται από τις
- 20 διατάξεις του άρθρου 39, η τοποθέτηση του αποτελεί στοιχείο που άπτεται της ένταξης του στη δημόσια υπηρεσία και οριοθετεί τις υποχρεώσεις του. Η ενεργοποίηση του μηχανισμού για την πιθανή μετάθεση δημοσίου υπαλλήλου επαφίεται αποκλειστικά στην αρμόδια αρχή, γεγονός που υπογραμμίζει και τον καθοριστικό της ρόλο στη συνεκτίμηση των αναγκών του δημοσίου και την ορθολογιστική αξιολόγησή τους.
- 25

- Στη σχετικά πρόσφατη απόφαση *Κοντογιάννη ν. Αρχηγού της Αστυνομίας*** εξετάστηκε το νομικό καθεστώς το οποίο διέπει τη μετάθεση των μελών της Αστυνομικής
- 30

* (*Sofoclis Lazarou v. Republic (Educational Service Committee)* 3 C.L.R. 82, *Sofocleous v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 786 και *Paraskeva v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 593)

35

** Υπόθ. αρ. 743/88, αποφασίστηκε στις 12/10/90

Δύναμης καθώς και ο χαρακτήρας των αποφάσεων του Αστυνομικού Σώματος που σχετίζονται με τον καθορισμό των αναγκών της Δύναμης και την τοποθέτηση των μελών της προς ικανοποίηση των αναγκών της υπηρεσίας. Όπως και στην περίπτωση της δημόσιας υπηρεσίας, ο νόμος δεν κατοχυρώνει δικαίωμα των μελών της Αστυνομικής Δύναμης για μετάθεση και συναρτά την τοποθέτηση τους αποκλειστικά με τις ανάγκες της υπηρεσίας. Σ' εκείνη την υπόθεση αποφασίστηκε ότι οι σχετικές διατάξεις δεν επιβάλλουν υποχρέωση στην Αστυνομική Δύναμη να προβεί στη μετάθεση των μελών της κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες οπότεν παράλειψη κινητοποίησης του μηχανισμού για μετάθεση δε συνιστά εκτελεστή παράλειψη*.

Καταλήγω ότι το άρθρο 48 (2) του Ν. 1/90 δεν επιβάλλει καθήκον στην αρμόδια αρχή να προωθήσει το αίτημα για τη μετάθεση υπαλλήλου ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, γεγονός που καθιστά την προβαλλόμενη παράλειψη μη εκτελεστή. Έννομο συμφέρο για την αναθεώρηση απόφασης για μετάθεση υπαλλήλου αποκτάται μόνο μετά την υποβολή εισήγησης για τη μετάθεση του από την αρμόδια αρχή οπότεν γεννάται εύλογη προσδοκία για μετάθεση συνυφασμένη με τις ανάγκες του δημοσίου και αντίστοιχο δικαίωμα σε πρόσωπο που επηρεάζεται άμεσα από την απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας για την αναθεώρησή της.

Καταλήγω ότι η προσαλλόμενη παράλειψη δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναθεώρησης, διαπίστωση που εκθεμελιώνει το βάθος της προσφυγής η οποία και απορρίπτεται ως στερούμενη αντικειμένου. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

Προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

* (Βλ. μεταξύ άλλων, *Cyprus Tannery v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 405, *Costea v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 115, Παγκύπρια Οργάνωση Ελληνικών Νηπιαγωγών (Π.Ο.Ε.Ν) & Άλλοι ν. Δημοκρατίας, Προσφυγή 248/88, αποφασίστηκε στις 5/6/89 και Προδρόμου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας, Α.Ε. 725, αποφασίστηκε στις 31/7/90)